

76
tribili, nobilior est namque actus quam potentia, & domum
faciens quam domus primus lapis: si materia prima [data,
& non concessa] compositi physici primus lapis esset cætera
substantans, & esset subiectum cæterorum, est totum contra ip-
summet Aristotelem cap. pr. de substantia, vt dixi in logica cū
de substantia, quomodo ipsemet Peripateticus definiens substantiã,
dicit [illam entitatem esse, quæ neque in subiecto est, neque de
subiecto aliquo dicitur.]

Neque mihi occurrant illa responsione in circulis inueterata
[quamuis nauseante] videlicet, quod Peripateticus intelligit de
substantia cõpleta, non de incõpleta: qualis est forma peripateti-
ca; nã ipse loquitur de substantia vt sic; nec esse tale extra id, quod
est simpliciter substantia de linea substantiæ; vnde in genere sub-
stantiæ, tam completa substantia est compositum, ac forma, &
materia si intelligantur res tales in sensu peripatetico; cõpositū
enim est completum in ratione substantiæ vt sic; sed in ratione,
substantiæ compositæ, est completum compositum; concluditur
ergo, quod si daretur materia prima aristotelica, non esset
benè definita per eiusdem Aristotelis definitionem, sed
sequenti modo definienda esset, est substantia per-
fectibilis ab alia comparte compositi faciendi essentialiter in
ordine ad ipsum compositum. constat ex genere proximo, &
ultima differentia, vt est de ratione, & natura bonæ definitio-
nis: dixi constare ex genere proximo, quia per illam particu-
lam, substantia, cum omnibus substantijs conuenit, per reliquas
particulas differt ab alijs substantijs, tum compositis primis, tum
accidentalibus, quia ipsæ non tendunt ad vnum essenziale faci-
endum; & miror quod ad hoc confugium de substantia completa,
recurrant, quasi aliæ substantiæ non essent substantiæ, & sui iuris,
neque ponendæ essent in cathedra, nisi reductiuè, & in obli-
quo ibi ponerentur.

S V B S E C T I O III.

*An si daretur materia prima aristotelica, esset pura potentia,
& appeteret omnes formas.*

5 S Vppono antequam resoluam quæsitum, quod si daretur
materia prima, cum rerum esset principium, ingenerabi-
lis